

1. ELOKUUTA 2016

KERAVAN LUKIO JA AIKUISLUKIO,
SUUNNITELMA KURINPITOKEINOJEN
KÄYTTÄMISESTÄ

TUOMI PERTTI

Sisällys

Keravan lukio ja aikuislukio, suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämiseksi.....	2
Säädökset	2
Järjestyssäännöt	2
Käytännön toimintaperiaatteet.....	2
Vahingonkorvaus	2
Kasvatuskeskustelu (vain lisäopetus)	3
Kotitehtävien laiminlyönti ja jälki-istunto (vain lisäopetus)	3
Kurinpito	3
Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat sekä oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita	4
Haltuun otettujen esineiden tai aineiden luovuttaminen ja hävittäminen.....	5
Henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä.....	5
Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille....	5
Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa.....	5
Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten	6

Keravan lukio ja aikuislukio, suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämiseksi

Säädökset

Lukiolain 21§ (30.12.2013/1268) ja perusopetuslain 14§ perusteella jokaisella opiskelijalla on oikeus turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä.

Koulutuksen järjestäjän tulee laatia opetussuunnitelman yhteydessä suunnitelma opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä toimeenpanna suunnitelma ja valvoa sen noudattamista ja toteutumista. Koulutuksen järjestäjän tulee opetussuunnitelman yhteydessä laatia ja ohjeistaa suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Kyseisen suunnitelman tulee sisältää seuraavat asiakokonaisuudet:

- menettelytavat rike- ja häiriötilanteissa, asioiden selvittämistä, työnjako sekä kuulemis- ja kirjaamisen menettelyt
- periaatteet hallinnon yleisten oikeusturvaperiaatteiden noudattamiseen kurinpitokeinoja käytettäessä
- henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä
- suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille
- yhteistyö eri viranomaisstahojen ja huoltajien kanssa
- menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä järjestyssäännöt tai antaa muut oppilaitoksessa sovellettavat järjestyssäännöt, joilla edistetään sisäistä järjestyksiä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Edellä mainitut määräykset eivät kuitenkaan koske aikuisille tarkoitettua koulutusta.

Lukiolain 25§ säädetään opiskelijan velvollisuuksista. Opiskelijan tulee niiden mukaan osallistua opetukseen, jollei hänelle ole myönnetty siitä vapautusta. Opiskelijan on lisäksi suoritettava tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyttävä asiallisesti. Opiskelijan velvollisuudesta korvata aiheuttamansa vahinko säädetään puolestaan vahingonkorvauslaissa.

Järjestyssäännöt

Oppilaitoksen järjestyssäännöt laatii opiskelijakunta ohjaavien opettajien opastuksella. Laaditut järjestyssäännöt hyväksyy oppilaitoksen opettajakunta sekä vahvistaa Keravan kasvatus- ja opetuslautakunta. Oppilaitoksen järjestyssäännöt on nähtävillä oppilaitoksen kotisivuilla sekä Wilmassa. Säännöt ovat voimassa aikana, jolloin opiskelija osallistuu opetus- tai lukuvuosisuunnitelman mukaiseen opetukseen tai muuhun koulun toimintaan. Oppilaitoksen järjestyssäännöt eivät ole voimassa koulumatkalla, koska koululla ei ole toimintaa tai rangaistusvaltaa koulumatkojen aikana.

Käytännön toimintaperiaatteet

Vahingonkorvaus

Opiskelijan aiheuttamasta vahingosta ilmoitetaan aina alle 18-vuotiaan opiskelijan huoltajalle. Opiskelija on aina velvollinen korvaamaan aiheuttamansa vahingon. Vahingonkorvauksen voi myös suorittaa myös korjaamalla tai siivoamalla aiheuttamansa vahingon siten, että siitä ei aiheudu haittaa opiskelijan opiskelulle,

eikä tehtävä ole hänen ikä- tai kehitystasolle sopimaton, vaarallinen tai liian raskas. Korvaava työn suoritus on valvottava. Mikäli korvaava työ tehdään kouluajan ulkopuolella, on asiasta ilmoitettava ennakkoon alakäisen opiskelijan huoltajalle ja suoritettu korvaustehtävä tulee huomioida, mikäli opiskelijalle harkitaan kurinpitorangaistusta samasta teosta.

Kasvatuskeskustelu (vain lisäopetus)

Lisäopetuksen opiskelija, joka häiritsee opetusta tai muutoin rikkoo koulun järjestystä, menettelee vilpillisesti tai kohtelee muita opiskelijoita tai koulun henkilökuntaa epäkunnioittavasti tai heidän ihmisarvoaan loukkavasti, määrätään ensisijaisena toimenpiteenä osallistumaan kasvatuskeskusteluun.

Koulun opettaja tai rehtori määrää opiskelija kasvatuskeskusteluun. Samalla hän määrittää kuka pitää kasvatuskeskustelun. Kasvatuskeskusteluun määräämisestä ilmoitetaan aina huoltajalle. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus osallistua kasvatuskeskusteluun tai osaan siitä, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Kasvatuskeskustelu kestää yhteensä enintään kaksi tuntia. Kasvatuskeskustelu voidaan järjestää kerralla tai useammassa osassa koulupäivän aikana tai sen ulkopuolella. Kasvatuskeskustelussa yksilöidään toimenpiteeseen johtanut teko tai laiminlyönti yhdessä opiskelijan kanssa ja tarvittaessa selvitetään laajemmin käyttäytymisen syyt ja seuraukset sekä keinot koulussa käyttäytymisen ja opiskelijan hyvinvoinnin parantamiseksi. Pidetyt kasvatuskeskustelut kirjataan Wilmaan.

Kotitehtävien laiminlyönti ja jälki-istunto (vain lisäopetus)

Kotitehtävänsä laiminlyönyt oppilas voidaan määrätä työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään. Tehtävien suorittamisesta työpäivän päätyttyä ja oppilaan määräämisestä jälki-istuntoon päättää oppilaan opettaja.

Jälki-istunnossa voidaan teettää kirjallisia tai suullisia tehtäviä, harjoituksia ja tehtäviä, joiden tulee olla kasvatus-, opetusta ja kehitystä tukevia, oikeassa suhteessa oppilaan tekoon tai laiminlyöntiin sekä ikä ja kehitystaso huomioon ottaen oppilalle sopivia. Oppilas voidaan myös velvoittaa istumaan hiljaa jälki-istunnon ajan. Jälki-istuntoa ei voida järjestää siten, että oppilas joutuisi sen seurauksena jäämään pois opetussuunnitelman tai muun koulun toimintaa koskevan suunnitelman mukaisesta opetuksesta. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon oppilasta kuullaan ja hankitaan muu tarpeellinen selvitys.

Kurinpito

Opiskelijalle, joka häiritsee opetusta tai muulla tavoin rikkoo järjestystä tai menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Jos rikkomus on vakava tai jos opiskelija jatkaa edellä tarkoitettua epäasiallista käyttäytymistä kirjallisen varoituksen saatuaan, hänet voidaan erottaa oppilaitoksesta määrääjäksi, enintään yhdeksi vuodeksi. Edellä mainitut toimenpiteet ovat kurinpitorangaistuksia. Ennen kurinpitorangaistusta koskevan päätöksen tekoa on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti taikka epäilty rikos tai siihen liittyvä seikka, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys. Ennen kurinpitorangaistuksen antamista on myös alakäisen opiskelijan huoltajalle varattava tilaisuus tulla kuulluksi. Kuulemistilaisuuksissa tulee olla läsnä oppilaitoksen rehtori tai hänen sijaisensa sekä toinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Jos opiskelijaa vastaan on samasta asiasta samaan aikaan vireillä syyte yleisessä tuomioistuimessa, ei häntä vastaan saa aloittaa tai jatkaa kurinpitomenettelyä. Jos tuomioistuin on vapauttanut opiskelijan syytteen, ei kurinpitomenettelyä saa aloittaa tai jatkaa samasta syytä muutoin kuin sellaisen menettelyn perusteella, jota ei ole katsottava rikokseksi, mutta josta voidaan rangaista kurinpidollisesti. Kirjallisen varoituksen antamisesta sekä opiskeluoikeuden pidättämisestä rikostutkinnan annetaan kirjallinen päätös. Kirjallisen varoituksen antamisesta opiskelijalle päättää rehtori. Määräaikaisesta erottamisesta päättää Keravan kasvatus- ja opetuslautakunta.

Opetusta häiritsevä opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka oppilaitoksen järjestämästä tilaisuudesta. Mikäli opiskelijan käyttäytyminen on niin uhkaavaa tai häiritsevää, että henkilökunnan tai opiskelijoiden turvallisuus kärsii tai opetus vaikeutuu kohtuuttomasti, opiskelija voidaan määrätä poistumaan koulusta jäljellä olevan työpäivän ajaksi. Päätösvalta asiassa on tunnin opettajalla sekä rehtorilla. Tällaisessa tilanteessa on tarpeen vaatiessa pyydettävä paikalle koulun henkilökuntaan kuuluva todistaja. Tapahtumien kulku, paikalla olleet henkilökunnan jäsenet sekä tehdyt toimenpiteet tulee kirjata. Kirjallinen selvitys asiasta tulee toimittaa rehtorille saman päivän aikana.

Rehtorilla ja opettajalla on oikeus poistaa luokkahuoneesta tai muusta opetustilasta taikka koulun tilaisuudesta opiskelija, joka ei noudata annettua poistumismääräystä. Rehtorilla ja opettajalla on myös oikeus poistaa oppilaitoksen alueelta opiskelija, joka ei poistu saatuaan tiedon opetuksen epäamisestä. Jos poistettava opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää poistamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia opiskelijan poistamiseksi tarpeellisia voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oppilaan poistamisessa ei saa käyttää voimankäyttövälineitä. Tällaisessa tilanteessa tulee aina pyytää paikalle toinen koulun henkilökuntaan kuuluva. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetusjohtajalle saman päivän aikana.

Opiskelijan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään kolmen työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen opiskelijan tai oppilaitoksessa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii opiskelijan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti opiskelijan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Päätösvalta asiassa on rehtorilla. Jos opiskelija on tutkimuksen alaisena rikoksesta, häneltä voidaan tutkimuksen ajaksi pidättää oikeus opiskeluun, jos se opiskelijan tekemäksi epäiltyyn rikokseen tai siihen liittyviin seikkoihin nähden on perusteltua. Päätösvalta asiassa on kasvatusta ja opetuslautakunnalla.

Oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat sekä oikeus ottaa haltuun esineitä tai aineita

Jos on näköhavaintoon tai muuhun luotettavaan tietoon perustuva syy epäillä opiskelijalla olevan oppitunnilla tai lukuvuosisuunnitelmaan kuuluvassa tilaisuudessa hallussaan esineitä tai aineita, joilla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta, opiskelijaa pyydetään luovuttamaan esine tai aine pois. Jos opiskelija ei luovuta pyydettyä esinettä tai ainetta tai ei luotettavasti osoita, ettei hänen hallussaan niitä ole, on opettajalla ja rehtorilla työpäivän aikana oikeus tarkastaa opiskelijan mukana olevat tavarat, opiskelijan hallinnassa olevat oppilaitoksen säilytystilat sekä päällisin puolin hänen vaatteensa. Vaateiden päällisin puolin tunnistelu erogeenisiksi luokiteltujen alueiden kohdalta on kielletty. Ennen tarkastusta opiskelijalle ilmoitetaan tarkastuksen syy ja perustelut. Ennakoiva tai varmuuden vuoksi tapahtuva tarkastaminen ei ole luvallista. Tarkastus järjestetään yksityisessä huoneessa turvallisesti ja hienotunteisesti. Tarkistamisessa ei myöskään saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Tarkastajan tulee olla opiskelijan kanssa samaa sukupuolta ja tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Opiskelijan pyynnöstä tarkastuksessa tulee olla läsnä hänen valitseman oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva, jos tämä on saapuvilla. Tarkastus järjestetään koulun rehtorin johdolla. Kyseisestä tarkastuksen suorittamisesta voidaan kuitenkin poiketa, jos se on asian kiireellinen luonne huomioon ottaen turvallisuuden kannalta ehdottoman välttämätöntä. Mikäli opiskelija vastustaa tarkastusta voimakkaasti, kutsutaan paikalle poliisi. Vaatetuksen ja ihon väliseltä alueelta tarkastuksen voi suorittaa vain poliisi. Opiskelijan tarkastaminen tulee kirjata. Rehtori ilmoittaa tarkistamisesta alaikäisen opiskelijan huoltajille. Ilmoitus on tehtävä, jos mahdollista ennen tarkistuksen suorittamista. Rehtori laatii asiasta selvityksen saman päivän aikana opetusjohtajalle.

Rehtorilla ja opettajalla on yhdessä tai erikseen oikeus työpäivän aikana ottaa haltuunsa opiskelijalta esine tai aine, jonka hallussapito on laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisten turvallisuutta tai joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapitoon ei ole olemassa hyväksyttävää syytä. Jos haltuun otettavaa esinettä tai ainetta hallussaan pitävä opiskelija koettaa vastarintaa tekemällä välttää haltuun ottamisen, rehtorilla ja opettajalla on oikeus käyttää sellaisia esineen tai aineen haltuun ottamiseksi välttämättömiä voimakeinoja, joita voidaan pitää puolustettavina opiskelijan ikä ja tilanteen uhkaavuus tai vastarinnan vakavuus sekä tilanteen kokonaisarviointi huomioon ottaen. Oikeus käyttää voimakeinoja koskee vain opiskelijan omaa tai muiden turvallisuutta vaarantavia esineitä tai aineita. Jos opiskelija ei luovuta esinettä tai ainetta kehotuksen saatuaan, tulee tilanteeseen kutsua rehtori tai muu oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluva. Haltuunottotilanteessa ei saa vaarantaa omaa, opiskelijan, muiden opiskelijoiden tai oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluvien turvallisuutta, vaan tilanteen vaatiessa on paikalle kutsuttava poliisi. Muiden opiskelijoiden turvallisuudesta on huolehdittava poistamalla heidät tarvittaessa kyseisestä tilasta. Toimenpiteillä ei saa puuttua opiskelijan henkilökohtaiseen koskemattomuuteen ja yksityisyyteen enempää kuin on välttämätöntä opiskelurauhan ja turvallisuuden varmistamiseksi. Esineiden ja aineiden haltuun ottamisessa on myös noudatettava olosuhteiden edellyttämää hienotunteisuutta. Esineiden ja aineiden haltuun ottaminen tulee kirjata ja ilmoittaa siitä rehtorille. Rehtori ilmoittaa haltuun ottamisesta alaikäisen opiskelijan huoltajille saatuaan asiasta tiedon. Voimakeinojen käyttöön turvautuneen opettajan tai rehtorin tulee antaa kirjallinen selvitys tapahtuneesta opetusjohtajalle saman päivän aikana.

Haltuun otettujen esineiden tai aineiden luovuttaminen ja hävittäminen

Opiskelijalta haltuun otetut esineet ja aineet luovutetaan opiskelijan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle tai täysikäiselle opiskelijalle itselleen työpäivän päätyttyä tai ensi tilassa sen jälkeen. Jos huoltaja ei kolmen kuukauden kuluessa haltuunottoa koskevasta ilmoituksesta nouda esinettä tai ainetta, se voidaan todisteellisesti hävittää. Esineet ja aineet tulee kuitenkin luovuttaa poliisille tai muulle laissa säädetylle viranomaiselle, jos opiskelijalla, tämän huoltajalla tai muulla laillisella edustajalla ei lain mukaan ole oikeutta pitää niitä hallussaan. Ennen luovuttamista esine tai aine tulee säilyttää huolellisesti. Esineiden säilyttämisestä ja luovuttamisesta vastaa rehtori. Haltuun otetut huumausaineet, ampuma-aseet, aseiden osat, patruunat, amukset ja kaasusumuttimet sekä räjähteet tulee luovuttaa poliisille välittömästi.

Henkilökunnan osaamisen varmistaminen kurinpidollisten toimivaltuuksien käyttämisessä

Kurinpitoa koskevat määräykset ja ohjeet ovat osa oppilaitoksen turvallisuussuunnitelmaa. Turvallisuussuunnitelmaan tulee jokaisen oppilaitoksen henkilökuntaan kuuluvan olla perehtynyt. Henkilökunnalle järjestetään vuosittain oppilaitoksen turvallisuuteen liittyvä koulutus. Keskeiset määräykset käydään läpi uusien henkilöiden perehdyttämisen yhteydessä ja kerrataan syksyn ensimmäisessä henkilöstökokouksessa.

Suunnitelmasta, järjestyssäännöistä ja laissa säädetyistä kurinpitokeinoista tiedottaminen eri tahoille

Oppilaitoksen järjestyssäännöt sekä suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä on nähtävissä oppilaitoksen kotisivuilla. Kyseiset säädökset käydään läpi lukuvuosittain ryhmänohjaajan johdolla ryhmänohjaajan tuokiossa / luokanvalvojan tunnilla sekä alkavien opiskelijoiden vanhempainillassa.

Yhteistyö eri viranomaistahojen ja huoltajien kanssa

Suunnitelmaa käsitellään ennen sen hyväksymistä turvallisuustyöryhmässä sekä yhteisöllisessä opiskeluhuoltoryhmässä. Suunnitelmasta pyydetään huoltajien lausunnot valmisteluvaiheessa sekä suunnitelmaa käsitellään vanhempainilloissa.

Suunnitelman perusteella tehdään lastensuojeluilmoitus sekä ilmoitus poliisille Keravan kaupungin ohjeiden mukaisesti.

Menettelytavat suunnitelman seurantaan sekä sen toteutumisen ja vaikuttavuuden arviointia varten

Rehtori kirjaa vuoden aikana tapahtuneet rikkomukset ja niiden liittyvät toimenpiteet sekä tekee niistä yhteenvetokaksi kertaa lukuvuodessa. Yhteenveto käsitellään oppilaitoksen turvallisuusryhmässä lukuvuoden aikana sekä johtoryhmässä lukuvuoden päättyessä. Päätökset suunnitelmaan tehtävistä tarkennuksista tehdään lukuvuoden ensimmäisessä suunnittelukokouksessa lukuvuoden alkaessa tai tarvittaessa lukuvuoden aikana henkilöstökokouksessa.